

LEVENDIG EN KARAKTERISTIEK HEEMSKERK

Cultuurvisie 2021-2024

Inhoudsopgave

Voorwoord van de wethouder	5
1. Inleiding	6
2. Uitgangspunten	7
3. Doelstellingen en middelen	8
3.1 Voor elk wat wils: cultuurparticipatie:	9
3.2 Jong geleerd is oud gedaan: cultuureducatie:	11
3.3 Buitenmuseum Heemskerk: erfgoed en kunst in de openbare ruimte:	13
4. Accommodatiebeleid	15
5. Wat het mag kosten	15
6. Schematische samenvatting	17
Bronnen	20
Bijlage 1 Genodigden (culturele organisaties) aan de voorbereidende enquêtes en gesprekken over de cultuurvisie van Heemskerk (augustus en september 2020)	21
Bijlage 2 Kerntaken en doelstellingen Bibliotheek IJmond en Cultuurhuis Heemskerk	22

Voorwoord van de wethouder

Met gepaste trots schrijf ik het voorwoord van de Cultuurvisie 2021-2024: Levendig en karakteristiek Heemskerk. De titel typeert ons dorp precies. We zijn een karaktervol dorp, waar veel te beleven valt. In de visie kijken we vanzelfsprekend over onze gemeentegrens heen. De regionale cultuurvisie IJmond laat zien dat de uitdaging in onze regio vooral ligt op het gebied van cultuurparticipatie. Veel bewoners maken geen gebruik van culturele voorzieningen en geven aan er ook geen belangstelling voor te hebben. En dat terwijl we de IJmond kunnen typeren als cultuurhistorische schatkamer en eigenzinnige culturele regio.

De raad heeft zich uitgesproken voor een actieve rol van de gemeente: faciliterend en stimulerend. Het beleid moet aansluiten op initiatieven die in de samenleving ontstaan. En het beleid moet organisaties en inwoners stimuleren om bij te dragen aan de algemene doelstelling: een levendig cultureel Heemskerk.

Met deze Cultuurvisie doen we precies dat. We hebben drie hoofddoelstellingen voor het cultuur- en erfgoedbeleid: 'voor elk wat wils', 'jong geleerd is oud gedaan' en 'buitenmuseum Heemskerk'. Ik ga op deze plek niet verder onthullen wat dit inhoudt. Ik nodig u uit om snel verder te lezen en te ontdekken wat we de komende jaren gaan doen om 'Levendig en karakteristiek Heemskerk' nog meer vorm en inhoud te geven.

*Aad Schoorl,
wethouder cultuur*

1 Inleiding

Het cultuur- en erfgoedbeleid van Heemskerk is aan een herijking toe. De beleidsperiode van het vorige cultuurplan is verlopen en sinds het vaststellen van dat plan is er veel gebeurd. De bezuinigingen in 2016 hebben het culturele landschap gewijzigd. Het Cultuurhuis Heemskerk heeft een centrale rol gekregen te midden van culturele aanbieders en amateurgezelschappen. De openbare bibliotheek neemt, in onze opdracht en conform landelijke ontwikkelingen, meer maatschappelijke taken op zich, zoals de aanpak van laaggeletterdheid, het versterken van digitale vaardigheden en activiteiten om eenzaamheid te bestrijden. In het coalitieakkoord van 2018 zijn afspraken gemaakt over het vergroten van de samenwerking op het gebied van cultuur in de regio IJmond, over de invoering van een sport- en cultuurpas en over de aanschaf van kunst voor de openbare ruimte. Eind 2019 is de regionale cultuurvisie vastgesteld die wij goed willen uitwerken om Heemskerk te versterken. Al deze ontwikkelingen leiden tot een nieuw speelveld en de wens om andere keuzes te maken dan voorheen.

Ook de huidige corona crisis kan hier niet onvermeld blijven. We hopen dat binnen de komende beleidsperiode het culturele leven weer goed op gang komt, maar we moeten er ook rekening mee houden dat het langer duurt. Dat maakt de mogelijkheden die we hebben om onze culturele sector in stand te houden en te versterken nóg belangrijker. In deze nota verwoorden we onze visie voor het cultuur- en erfgoedbeleid van de komende vier jaar.

1.1 TOTSTANDKOMING VAN DE VISIE

Voor deze visie hebben we allereerst het beleid van de periode 2015-2020 geëvalueerd: wat ging er goed en wat kan beter. Vervolgens hebben we met enquêtes en gesprekken de meningen opgehaald van de inwoners en de culturele partners van Heemskerk. Opvallend was dat er zeer gevarieerd gedacht wordt over cultuur en erfgoed. Waar de één de buitenkunst liever kwijt dan rijk is, is de ander juist trots op het vele moois dat in Heemskerk te zien is. De één ziet graag een uitgebreid en meer divers aanbod van professionele kunst disciplines terwijl de ander vooral het muziekaanbod voor jongere inwoners zou willen stimuleren of het meeste belang hecht aan erfgoed. In juni en oktober is er ook met de gemeenteraad gesproken over de gewenste prioriteiten voor cultuur en erfgoed. Wij hebben uit de veelheid van meningen een visie ontwikkeld waarin we een aantal duidelijke keuzes maken.

1.2 REGIONALE SAMENWERKING

Bij de gemaakte keuzes hebben we ook de regionale cultuurvisie IJmond betrokken. Met de regionale visie wordt de gezamenlijke wens uitgesproken om op een aantal terreinen meer en beter te gaan samenwerken. De belangrijkste uitdaging voor de regio IJmond ligt op het gebied van de cultuurparticipatie. Veel bewoners maken geen gebruik van culturele voorzieningen en geven aan er ook geen belangstelling voor te hebben. Tegelijkertijd is informatie over cultureel aanbod en evenementen slecht vindbaar: veel bewoners weten niet wat er te doen is en ervaren dat als gemis. Naast het vergroten van de cultuurparticipatie is als regionale ambitie uitgesproken: het versterken van de culturele identiteit van de IJmond en een stevigere positionering van IJmond als cultuurhistorische schatkamer en eigenzinnige culturele regio.

1.3 LANDELIJK EN PROVINCIAAL KADER

De aandachtspunten van het landelijke en provinciale beleid betrekken we in dit plan voor zover die kansen bieden voor Heemskerk. In de nieuwe beleidsperiode 2021-2024 kiest minister Van Engelshoven voor verbreding en vernieuwing. Een meer gevarieerd publiek moet worden bereikt door meer ruimte voor festivals en ontwikkelplekken in alle disciplines. De vergroting van cultuurparticipatie en de kwaliteit van cultuureducatie blijven belangrijk. Daarnaast geeft de minister aandacht aan internationale uitwisseling en het versterken van de sector door eerlijkere beloning. Op de agenda van de gesprekken die minister Slob voert met het onderwijs over curriculumvernieuwing staat het vergroten van de aandacht voor cultuur in het basis- en voortgezet onderwijs. Voor Heemskerk heeft het landelijk beleid gevolgen door de wijze waarop het Fonds voor cultuurparticipatie de landelijke doelstellingen vertaalt naar subsidieprogramma's. In de komende planperiode geeft het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) opnieuw mogelijkheden voor financiering van lokale activiteiten. Plein C, de ondersteuningsorganisatie voor cultuurbeleid van de provincie Noord-Holland, heeft hier inmiddels, mede namens Heemskerk, een aanvraag voor ingediend.

Het cultuurbeleid van de provincie Noord Holland richt zich op de ondersteuning van bibliotheken en cultuureducatie door het faciliteren van de ondersteuningsorganisaties Probiblio en Plein C. Inhoudelijk is het beleid van de provincie verder vooral gericht op het behouden en zichtbaar maken van erfgoed: cultuurlandschap (de Stelling van Amsterdam), monumenten en archeologie. De provincie adviseert gemeenten daarbij.

1.4 LEESWIJZER

In het volgende hoofdstuk worden de uitgangspunten van het beleid beschreven: waarom is cultuur belangrijk, wat is er nodig voor een levendig cultureel Heemskerk, en wat is de rol van de gemeente daarbij. Vervolgens worden drie hoofddoelstellingen verwoord en per doelstelling een uitvoeringsplan op hoofdlijnen gepresenteerd. We sluiten af met het accommodatiebeleid en de financiële consequenties van het cultuurbeleid. Tot slot vindt u de verwoorde doelstellingen en acties overzichtelijk samengevat in een schema.

2 Uitgangspunten

2.1 BELANG VAN CULTUUR EN ERFGOED

Onder cultuur verstaan wij de creatieve uitingen van mensen in het heden en verleden. Alle mensen 'doen aan' cultuur, of ze het nu scheppen (musiceren, schilderen, schrijven) óf er van genieten (film, concerten, literatuur, theater). Cultuur is gezond voor mensen: het ontspant, verrijkt en brengt mensen samen. Cultuureducatie geeft kinderen een brede blik en draagt bij aan de ontwikkeling van hun zelfvertrouwen en creativiteit. Erfgoed, monumenten en kunst in de openbare ruimte verrijken de leefomgeving en dragen bij aan de identiteit van de gemeente. Om al deze redenen wil de gemeente Heemskerk cultuur en erfgoed in de breedte ondersteunen zodat zo veel mogelijk Heemskerkers er aan meedoen, er van kunnen genieten en er kennis mee maken.

Deze visie sluit goed aan op de Omgevingsvisie 2040 (ontwerp) waarin het belang van kunst, cultuur en erfgoed ook wordt onderkend. Het versterken van het aanbod van kunst en cultuur en het beter zichtbaar en beleefbaar maken van erfgoed worden genoemd als middelen om een levendig en karakteristiek Heemskerk te verwezenlijken.

2.2 ROL VAN DE GEMEENTE

Lokaal cultuurbeleid wordt niet gedreven door nationale wetgeving. Anders dan bij bijvoorbeeld het beleid voor maatschappelijke ondersteuning (Wmo) of het jeugdbeleid is de gemeente niet verplicht iedere vier jaar een plan van aanpak te schrijven. Toch nemen veel gemeenten wel een regierol op zich omdat zij het belang zien van de culturele sector voor de lokale gemeenschap. Zo ook de gemeente Heemskerk. In de bijeenkomst over cultuurbeleid met de raad van Heemskerk in juni 2020 bleek dat de raad cultuur een belangrijk beleidsveld vindt. De gemeente moet een actieve rol hebben: faciliterend en stimulerend. Faciliterend in de zin dat met beleid wordt gereageerd en aangesloten op initiatieven die in de samenleving ontstaan en stimulerend door met beleid te zorgen dat actief door organisaties en inwoners wordt bijgedragen aan de algemene doelstelling: een levendig cultureel Heemskerk.

De bescherming van erfgoed is wél aan wetgeving onderhevig. De gemeente heeft de verplichting monumenten en archeologische vindplaatsen te beschermen en het belang ervan af te wegen in planologische processen en ruimtelijke ordening. Met de komst van de omgevingswet zal de gemeente vooraf veel duidelijkheid moeten geven over wat wel en niet mag in een gebied.

2.3 WAT IS ER NODIG VOOR EEN LEVENDIG CULTUREEL HEEMSKERK

Wij onderscheiden drie belangrijke ingrediënten voor het voortbestaan van, en groei en ontwikkeling in het culturele landschap. In Heemskerk zijn die ingrediënten ruimschoots voorhanden. Een onontbeerlijk ingrediënt is de aanwezigheid van zowel initiatiefnemers als liefhebbers van cultuur. Enerzijds actieve burgers en organisaties die het leven van de inwoners van Heemskerk met hun culturele activiteiten verrijken, en anderzijds inwoners die dit aanbod weten te waarderen en die in hun behoefte aan culturele beleving worden voorzien. Een andere belangrijk ingrediënt is de mogelijkheid van onze jeugd om met cultuur in contact te komen. Deelname aan cultureel leven is niet vanzelfsprekend als je het niet van huis uit hebt meegekregen. Het derde belangrijke element in een rijk cultureel klimaat is een aantrekkelijke omgeving. De aanwezigheid van cultureel erfgoed draagt bij aan de cultuurbeleving van de inwoners en bezoekers en schept mogelijkheden voor vrije tijdsbesteding en ontspanning. Dat geldt ook voor kunst in de openbare ruimte.

In de volgende hoofdstukken beschrijven we wat de gemeente Heemskerk gaat doen om deze krachtige ingrediënten te behouden en te versterken.

2.4 HOOFDDOELSTELLINGEN

Bovenstaande uitgangspunten leiden tot drie hoofddoelstellingen van het cultuur- en erfgoedbeleid:

1. VOOR ELK WAT WILS: Cultuurparticipatie van zoveel mogelijk inwoners; ondersteuning van passieve en actieve manieren om kunst te beleven;
2. JONG GELEERD IS OUD GEDAAN: ondersteunen van cultuureducatie op de scholen en buitenschoolse culturele activiteiten voor de jeugd;
3. BUITENMUSEUM HEEMSKERK : beschermen en zichtbaar maken van materieel en immaterieel erfgoed en kunst in de openbare ruimte.

In het volgende hoofdstuk werken wij deze doelstellingen verder uit en lichten wij toe welke middelen wij inzetten om ze te realiseren. In hoofdstuk 6 vindt u een schematische samenvatting van de doelstellingen, de middelen en het beoogde resultaat (maatschappelijke effect). De beleidsperiode waarbinnen we de doelstellingen willen realiseren is vier jaar. Halverwege (begin 2023) stellen we een tussenevaluatie op die zal worden voorgelegd aan de raad. Ten behoeve van het meten van de resultaten wordt in 2021 een nulmeting gedaan onder meer van leden-, bezoekers- en deelnemersaantallen.

3 Doelstellingen en middelen

Zowel in de twee cultuurenquêtes als in de gesprekken die met de culturele partners zijn gevoerd kwamen drie aandachtspunten meermaals aan de orde: zichtbaarheid, samenwerking, en vernieuwing. Zo geven inwoners aan niet altijd goed op de hoogte te zijn van de culturele activiteiten die er zijn en denken organisaties dat meer en betere informatievoorziening de deelname en bezoekersaantallen kan vergroten. Meer samenwerking kan er voor zorgen dat activiteiten beter op elkaar worden afgestemd, kennis wordt uitgewisseld en (ver)nieuw(end)e activiteiten worden ontwikkeld. Vernieuwing, tot slot, is nodig om nieuw publiek te bereiken en bestaand publiek steeds opnieuw aan te spreken. Bij de uitwerking van de hoofddoelstellingen 'Voor elk wat wils', 'Jong geleerd is oud gedaan', en 'Buitenmuseum Heemskerk' lopen deze thema's steeds als een rode draad door de voornemens.

3.1 VOOR ELK WAT WILS: CULTUURPARTICIPATIE

Bij het bevorderen van cultuurparticipatie wordt vaak gestart aan de aanbodkant: wat is er te doen en te beleven en is dat voldoende bekend. Minstens zo belangrijk is aandacht voor de vraagkant. Wat is de behoefte van de inwoners? Hoe sluit het aanbod aan bij deze behoefte? Welke inwoners voelen zich niet aangesproken door bestaande activiteiten of kunnen er geen gebruik van maken terwijl zij daar wel behoefte aan hebben. Om de participatie van inwoners te vergroten met aandacht voor zowel de vraag- als de aanbodkant richten wij ons in de komende beleidsperiode op de volgende acties die wij hierna zullen toelichten:

1. Nieuw subsidiekader cultuur
2. Ondersteunen van culturele activiteiten
3. Bevorderen van samenwerking
4. Vergroten van zichtbaarheid
5. Stimuleren van vernieuwing en verbreding
6. Beter benutten van locaties voor culturele activiteiten

Actie 1 Nieuw subsidiekader cultuur

Heemskerk heeft twee culturele instellingen die een breed publiek bereiken en met professionals werken (de Bibliotheek IJmond Noord en het Cultuurhuis Heemskerk), een groot aantal stichtingen die vooral door vrijwilligers worden gerund en een nog groter aantal verenigingen voor amateurkunstbeoefening. De huidige subsidiesystematiek om deze organisaties te ondersteunen is organisch gegroeid en is aan vernieuwing toe. We wijzigen de subsidiesystematiek door vanaf 2022 met een nieuw subsidiekader te werken dat toestaat om te variëren in de duur, de omvang en de te stellen criteria van de subsidies.

In het nieuwe subsidiekader maken we onderscheid tussen vier typen subsidies bedoeld voor organisaties die zich met minimaal één van de drie in deze nota benoemde doelstellingen (participatie, educatie en erfgoed) bezig houden en die voldoen aan de criteria uit de Algemene Subsidieverordening:

1. Subsidies voor basisaanbod: een jaarlijkse subsidie voor culturele organisaties die voldoen aan de volgende criteria:
 - Ze streven naar inclusie en naar een breed en divers publiek
 - Ze werken samen met partijen binnen en/of buiten het culturele landschap;
 - Ze zijn aantoonbaar bezig met vernieuwing;
 - Ze maken hun activiteiten goed zichtbaar voor inwoners van Heemskerk.Voor het basisaanbod geldt dat prestatieafspraken worden gemaakt over de beoogde resultaten.
2. Projectsubsidies: eenmalige subsidie voor initiatiefnemers of projecten met als voorwaarde dat zij inzetten op samenwerking, zichtbaarheid en vernieuwing. Bijvoorbeeld doordat ze nieuwe doelgroepen aanboren (via het ouderen- of jongerenwerk, zorginstellingen) of het aanbod verbreden.
3. Subsidie per lid voor amateurkunstgezelschappen om cultuurparticipatie te bevorderen. Er wordt nog onderzocht of we dit voor alle leden doen of voor bepaalde doelgroepen.
4. Waarderingsubsidie voor jubilerende verenigingen en stichtingen.

Met deze vernieuwing van het subsidiekader voor cultuur willen wij organisaties bewust maken van de maatschappelijke opgave die met het ontvangen van subsidie samenhangt. Zo moet bij het basisaanbod gestreefd worden naar toegankelijkheid voor iedereen.

Tot het basisaanbod 2021-2024 behoren in ieder geval het Cultuurhuis Heemskerk en de Bibliotheek IJmond. Het beleid en de activiteiten van deze instellingen worden in bijlage 2 toegelicht. Andere organisaties die op dit moment jaarlijks subsidie ontvangen en waarvan in de loop van 2021 moet worden vastgesteld of zij behoren tot het basisaanbod van Heemskerk zijn onder andere: de Culturele Cirkel, de Stichting Vrijwilligers Kasteeltuin Assumburg, de Historische Kring, Kijk! Heemskerk en het Zomerpodium.

In 2021 wordt het bovenstaande subsidiekader uitgewerkt in een subsidieregeling cultuur die door het college wordt vastgesteld. Voor de jaarlijkse subsidies van 2021 betekent dat dat de huidige subsidiesystematiek nog bij het oude blijft. Vanwege specifieke criteria die voor evenementen gelden wordt in 2021 ook een evenementensubsidieregeling opgesteld waaronder ook culturele evenementen gaan vallen.

Actie 2 Ondersteunen van culturele activiteiten

Verenigingen en stichtingen die culturele activiteiten organiseren zijn van onschatbare waarde voor het sociale klimaat in de gemeente. Wij willen de activiteiten van deze organisaties ondersteunen, niet alleen door het toekennen van subsidies maar ook door te zorgen voor een verwelkomende atmosfeer en door waardering te tonen voor de initiatieven die worden genomen door vrijwilligers en amateurkunstbeoefenaars.

Vergunningaanvragen moeten soepel en snel worden behandeld en de contacten met de gemeente kenmerken zich door toegankelijkheid en transparantie. Dit past bij de ambitie die in het coalitieakkoord is verwoord met betrekking tot dienstverlening aan inwoners en organisaties: *We kijken naar mogelijkheden in plaats van naar onmogelijkheden met een houding van: "Ja, mits..."; in plaats van "nee, omdat..."*.

We gaan er voor zorgen dat organisaties en verenigingen voor amateurkunst geholpen worden met verbetering van de zichtbaarheid van hun activiteiten en met het zoeken naar samenwerking als dat de kwaliteit van de activiteiten kan vergroten. Hetzelfde geldt voor het streven naar vernieuwing. Het Cultuurhuis Heemskerk is onze partner bij dit voornemen. Zie voor de uitwerking van deze voornemens de volgende drie paragrafen.

Actie 3 Bevorderen van samenwerking

Culturele organisatie geven aan dat zij behoefte hebben aan een platform om elkaar te ontmoeten en kennis uit te wisselen. Meer contact kan er toe leiden dat samen nieuwe activiteiten worden ontwikkeld en activiteiten beter

op elkaar afgestemd worden. Op dit moment heeft het Cultuurhuis Heemskerk al een rol bij het vormen van een netwerk voor de culturele sector. Zo wordt er jaarlijks een cultuurbeursvloer georganiseerd en faciliteert het Cultuurhuis Heemskerk een denktank met diverse organisaties die een aantal keer per jaar bij elkaar komen om ontwikkelingen met betrekking tot cultuur te bespreken. Onder de informele naam Cultuuralliantie voeren de grotere culturele instellingen in de IJmondregio, waaronder het Cultuurhuis Heemskerk en de Bibliotheek IJmond Noord, overleg over mogelijkheden om samen te werken.

We stimuleren de samenwerking tussen culturele organisaties door het Cultuurhuis Heemskerk te vragen deze netwerkactiviteiten waar nodig te versterken en daarnaast mee te denken over het opzetten van een digitaal platform waarop culturele verenigingen en organisaties geïntroduceerd worden aan de inwoners en elkaar. Er kan ook een overzicht op worden geplaatst van te gebruiken of te huren podium/eventlocaties in Heemskerk. Mogelijk kan hetzelfde digitale platform ook in IJmondiaal verband worden gebruikt voor het vergroten van de zichtbaarheid van activiteiten, waarover meer in de volgende paragraaf.

Actie 4 Vergroten van zichtbaarheid

Culturele organisaties hebben ook duidelijk aangegeven dat zij verwachten dat cultuurparticipatie kan worden vergroot als activiteiten beter zichtbaar zijn. Men heeft behoefte aan een gezamenlijke activiteitenkalender en ondersteuning bij het zichtbaar maken van activiteiten voor bezoekers en deelnemers. We onderzoeken in de eerste plaats met de gemeenten in de IJmondregio en de al genoemde Cultuuralliantie de mogelijkheid voor het ontwikkelen van een gezamenlijk (digitaal) middel om in deze behoefte te voorzien. De voorkeur heeft een digitaal middel waar aanbieders zelf de cultuuragenda vullen en bijhouden. Als de regionale optie niet haalbaar is, is mogelijk een lokale, nieuwe of al bestaande voorziening, zoals de website Heemskerk Zee van tijd, geschikt als digitaal cultureel platform. Als een digitaal platform met een activiteitenkalender is gerealiseerd, is een publiciteitscampagne nodig om het medium bekend te maken bij inwoners en bezoekers.

Verder onderzoeken we of er nog andere manieren zijn om cultuur beter op de kaart te zetten met communicatieve middelen zoals bijvoorbeeld een digitaal informatie bord in het centrum of bij de toegangswegen van Heemskerk. Het vergroten van de zichtbaarheid van cultureel erfgoed en kunst in de openbare ruimte komt terug in 3.3.

Een hele andere belangrijke behoefte aan zichtbaarheid speelt bij de uitvoering van het minimabeleid. De bestaande regeling waarmee minder draagkrachtigen door een financiële bijdrage kunnen deelnemen aan het culturele aanbod wordt weinig gebruikt. We gaan onderzoeken hoe dat komt en hoe we het gebruik kunnen bevorderen.

Actie 5 Stimuleren van vernieuwing en verbreding

Vernieuwing van het culturele aanbod is nodig om nieuw publiek te bereiken en bestaand publiek steeds opnieuw aan te spreken. Veel organisaties en verenigingen hebben te maken met vergrijzing. Jonge inwoners werven als deelnemend lid of als bestuurslid is essentieel voor het voortbestaan van deze organisaties. Wij faciliteren het Cultuurhuis Heemskerk om ook op dit gebied ondersteunend te zijn aan amateurverenigingen en aan culturele partners die met vrijwilligers werken; bijvoorbeeld door mee te denken hoe jonge inwoners betrokken kunnen worden bij de verenigingen. Verder gaan we samen met culturele partners en partners van het sociaal domein zoeken naar manieren om het culturele aanbod aantrekkelijk en toegankelijk te maken voor jongeren en andere doelgroepen zoals mensen met een beperking. Dat kan bijvoorbeeld door voortzetting van pilots van het Cultuurhuis Heemskerk en de Bibliotheek IJmond Noord voor mensen met een verstandelijke beperking, (eenzame) ouderen en mensen met een GGZ-achtergrond.

Actie 6 Beter benutten van locaties voor culturele activiteiten

Voor grote optredens kan de inwoner terecht bij theaters in de regio. Er is echter ook behoefte aan een (gezellige) binnenlocatie om events en lokale optredens te organiseren. Om in deze behoefte te voorzien gaan we:

- Podium- en evenementenlocaties in Heemskerk zichtbaar maken voor culturele partners. In Heemskerk zijn veel locaties aanwezig waar mogelijk zijn niet alle verenigingen en organisaties van op de hoogte zijn (bijvoorbeeld de relatief nieuwe podiumvoorziening in Laurentz);
- Onderzoeken of de hal en het terras (met grasveld) vaker kunnen worden gebruikt als locatie voor evenementen en exposities met een breed publieksbereik. Op dit moment loopt een onderzoek naar het algemene gebruik van het gemeentehuis en de inrichting. Daarna moeten duidelijke voorwaarden en afspraken over het gebruik voor culturele activiteiten worden vastgelegd;
- Onderzoeken of de algemene plaatselijke verordening en het betreffende bestemmingsplan dusdanig kunnen worden aangepast dat op het zogenaamde evenemententerrein achter het gemeentehuis ook culturele evenementen zijn toegestaan.

Voor elk wat wils, beoogd resultaat cultuurparticipatie

- Meer deelnemers aan, en bezoekers van professionele en amateurkunst. Meer betrokken vrijwilligers.
- Meer transparantie en rechtmatigheid in de subsidieverstrekking passend bij de doelstellingen van de gemeente.
- Meer vernieuwende culturele projecten, meer samenwerking en meer zichtbaarheid van culturele activiteiten en organisaties.

3.2 JONG GELEERD IS OUD GEDAAN: CULTUUREDUCATIE

Onder cultuureducatie vallen de lessen en activiteiten op school en buiten school waarmee kinderen in aanraking komen met cultuur en erfgoed en creatieve en culturele vaardigheden aanleren. Cultuureducatie op school is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de scholen zelf waarbij zij worden ondersteund door landelijke, provinciale en lokale overheden. We zien de laatste jaren, mede door de landelijke trends en de stimulans van het Cultuurhuis Heemskerk, dat de behoefte van de scholen groeit om cultuureducatie weer structureel in het

curriculum te verankeren. In Heemskerk voert het Cultuurhuis Heemskerk het cultuureducatiebeleid van de gemeente uit. Ook de openbare bibliotheek heeft een rol in het onderwijs met een aanbod dat niet alleen raakt aan cultuureducatie maar met name ook het leesonderwijs ondersteunt.

We gaan door met de inzet van het Cultuurhuis Heemskerk en de bibliotheek op de scholen omdat daar in de afgelopen periode goede resultaten mee zijn behaald. Alle scholen maken in toenemende mate gebruik van het aanbod zodat steeds meer kinderen worden bereikt. Met activiteiten van de sport- en cultuurpas bereiken we jeugd die van huis uit minder met cultuur en erfgoed in aanraking komt. We beginnen daarmee op scholen waar leerlingen van minder draagkrachtige ouders op zitten en waar ook het onderwijsachterstandenbeleid wordt gevoerd. Het ondersteunen van het leesonderwijs en het vergroten van leesplezier blijft een belangrijke kerntaak van de Bibliotheek IJmond Noord. Deze moet zich in de komende beleidsperiode uitbreiden naar meer scholen en organisaties voor kinderopvang.

Wij richten ons met cultuureducatie op de volgende speerpunten die na de opsomming verder worden toegelicht:

1. Bieden van cultuur- en erfgoededucatie voor alle leerlingen op school
2. Uitbreiden en versterken van cultuuraanbod in de brede school en BSO
3. Uitvoering van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit, periode 3
4. Uitbreiding van de activiteiten van de Bibliotheek IJmond Noord op de scholen

Actie 1. Bieden van cultuureducatie voor alle leerlingen op school

Het Cultuurhuis Heemskerk maakt jaarlijks een programma van voorstellingen, workshops, cursussen en brede schoolactiviteiten waar scholen uit kunnen kiezen. Alle scholen voor basisonderwijs maken daar in meer of mindere mate gebruik van. In het programma neemt het Cultuurhuis Heemskerk ook het aanbod op van andere culturele partners (inclusief erfgoed organisaties) in Heemskerk mits het van voldoende kwaliteit is. Indien gewenst adviseert het Cultuurhuis Heemskerk culturele partners over hun aanbod.

Actie 4. Uitbreiding van de activiteiten van de bibliotheek op scholen

Van de brede maatschappelijke taken die de openbare bibliotheek heeft is de aanwezigheid in het onderwijs één van de belangrijkste. De rol van de openbare bibliotheek bij cultuureducatie bestaat uit het ondersteunen van de scholen bij het leesonderwijs en vooral ook het vergroten van het leesplezier in alle leeftijdsgroepen. Een taalrijke omgeving heeft een positieve invloed op de taalontwikkeling van baby's en peuters. De bibliotheek organiseert daarom ook (voorlees)activiteiten in de kinderopvang en bij mensen thuis. Diverse basisscholen hebben het project dBos (de bibliotheek op school) omarmt waarmee ze een intensieve structurele samenwerking met de bibliotheek aangaan op het gebied van leesbevordering en/of digitale geletterdheid. We streven naar uitbreiding van het aantal scholen dat het programma dBos inzet. Ook de samenwerking met het voortgezet onderwijs wordt geïntensiveerd.

Jong geleerd is oud gedaan, beoogd resultaat cultuureducatie

- Meer en intensievere deelname van scholen aan het algemene educatieaanbod, CMK3 en dBos. Groei van het aantal leerlingen dat daarmee wordt bereikt.
- Meer activiteiten in samenwerking met het voortgezet onderwijs.
- Grotere deelname van kinderen in de brede school en buitenschoolse opvang.
- Grotere deelname van scholen en leerlingen aan Muziek voor ieder kind.

3.3 BUITENMUSEUM HEEMSKERK: ERFGOED EN KUNST IN DE OPENBARE RUIMTE

Heemskerk heeft een rijk cultureel erfgoed en is trots zijn op wat er in de fysieke omgeving nog van terug te vinden is. Die trots uit zich in de activiteiten van een aantal stichtingen die zich met het behoud en zichtbaar maken van dat erfgoed bezig houden zoals de Heemstichting, de Historische Kring en de Vrijwilligers van Kasteeltuyn Assumburg. Dit is belangrijk want het erfgoed vertelt ons een verhaal over het verleden en geeft

Museum Kennemerland en Centrum voor de kunsten Beverwijk zijn met subsidie van fonds voor cultuurparticipatie een leerlijn erfgoed IJmond aan het ontwikkelen. Het Cultuurhuis Heemskerk gaat met deze instellingen samen werken om de leerlijn ook bij scholen in Heemskerk onder de aandacht te brengen.

Actie 2. Uitbreiden en versterken cultuuraanbod in de brede school en BSO

Binnen het Brede Schoolprogramma, gecoördineerd door Welschap en deels door d'Evelaer, ontwikkelt en organiseert het Cultuurhuis Heemskerk het culturele aanbod. Hiermee kunnen leerlingen op hun eigen school kennismaken met cultuurprogramma's, bijvoorbeeld met kennismakingscursussen muziek. Kinderen kunnen daarna doorstromen naar het reguliere aanbod.

Actie 3. Uitvoering van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK)

In 2021 start de derde tranche van programma CMK dat met steun van het rijk en de provincie wordt gerealiseerd. Het Cultuurhuis is de lokale projectleider voor de uitvoering van CMK3. CMK3 bestaat uit de volgende onderdelen:

- Ondersteuning van scholen bij het verbeteren van hun cultuuronderwijs: scholen maken een visie en beleid en verankeren dat in hun onderwijs. Ze maken een cultuurplan dat breed gedragen moet worden door het team. Ze zetten minimaal één kunstdiscipline structureel op het rooster; leerkrachten worden geschoold en een Intern Cultuurcoördinator wordt aangesteld. Scholen nemen deel aan het kennisnetwerk. Acht van de twaalf scholen maken vanaf 2021 gebruik van dit aanbod.
- Uitbreiding van de sport- en cultuurpas waarmee kansengelijkheid wordt vergroot. De groepen 5 van vier scholen krijgen het programma Muziek voor ieder kind waarbij kinderen instrument- en zanglessen aangeboden krijgen. Binnen dit programma wordt gewerkt aan de vergroting van ouderbetrokkenheid omdat kinderen eerder deelnemen aan culturele activiteiten als de activiteiten gratis of goedkoop zijn maar vooral ook als ouders beter op de hoogte zijn en zien hoeveel plezier hun kind bij de activiteiten heeft. In de volgende fase zal dit project ook worden aangeboden aan de andere scholen zodat nog meer kinderen op jonge leeftijd in aanraking komen met muziek.

betekenis aan het heden. Het draagt bij aan de cultuurhistorische identiteit van de gemeente. Ook kunst in de openbare ruimte geeft kleur aan de leefomgeving. Het erfgoedbeleid wordt voor het merendeel ongewijzigd voortgezet. De grootste uitdaging ligt in het beter zichtbaar maken van ons erfgoed.

Voor het beschermen en zichtbaar maken van cultuurhistorische en archeologische waarden ondernemen wij de volgende activiteiten die na de opsomming nader worden toegelicht:

1. Behoud en bescherming van erfgoed
2. Doen van onderzoek naar erfgoed
3. Vergroten van de zichtbaarheid van erfgoed en kunst in de openbare ruimte

Actie 1. Behoud en bescherming van erfgoed

De bescherming van erfgoed wordt geregeld in de Erfgoedwet. Vanaf 2022 wordt ook de nieuwe Omgevingswet van belang. Ook in Heemskerk is met het oog daarop een omgevingsvisie in voorbereiding waarin cultuurhistorie en erfgoed als onderdeel van het Ontwikkelingsbeeld 2040 worden omschreven. Een van de vijf pijlers van de visie is: een karakteristiek Heemskerk waarvan inwoners trots zijn op haar identiteit, haar landschap en haar historische elementen.

We beschermen ons erfgoed door bij gebiedsontwikkeling en vergunningaanvragen rekening te houden met landschappelijke en monumentale waarden die zijn vastgelegd in de cultuurhistorische waardenkaart. Tijdens de voorbereidings- en uitvoeringsfase van een ruimtelijk project en bij vergunningverlening waarbij archeologische waarden in het geding zijn, wordt de nodige archeologische deskundigheid ingehuurd conform de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA). In de nabije toekomst zal dat het geval zijn op de locatie van Huize de Vlotter vanwege ingrepen die PWN in het landschap gaat doen.

De erfgoedverordening en de monumentenverordening zijn onze tools om gemeentelijke monumenten aan te wijzen en eigenaren van monumenten met subsidie te ondersteunen bij onderhoud en restauratie. Voor aanwijzing als gemeentelijk monument komen de twee lunetten in aanmerking die onderdeel zijn van de Linie van Beverwijk (verdedigingslinie). Ook wordt gekeken naar de mogelijkheid om samen met de Provincie de grenspalen van de Stelling van Amsterdam (provinciaal monument en UNESCO werelderfgoed) rondom Fort Veldhuis te herstellen en recht te zetten.

Actie 2. Doen van onderzoek naar erfgoed

In voorkomende gevallen laten wij nader onderzoek doen naar cultureel erfgoed om meer te weten te komen over het verleden en de geschiedenis van Heemskerk. Dat is bijvoorbeeld het geval bij het bodemonderzoek naar archeologisch Rijksmonument Oud Haerlem. Met moderne geofysische technieken wordt de bodem gescand, zonder dat de resten in de grond hoeven worden opgegraven. De eerste resultaten met de vondst van een nieuwe vierkante kasteelstructuur zijn veelbelovend. Naar verwachting wordt het onderzoek in 2021 afgerond. Als het onderzoek is afgerond willen we het verhaal van kasteel Oud Haerlem lokaal en landelijk onder de aandacht brengen. Hierin zoeken we ook de samenwerking met lokale partijen als de Historische Kring. We onderzoeken of een activiteit georganiseerd kan worden tijdens de Nationale Archeologiedagen om het onderwerp bij inwoners onder de aandacht te brengen.

Actie 3. Vergroten van de zichtbaarheid van cultureel erfgoed en kunst in de openbare ruimte

Als we willen dat inwoners trots zijn op de culturele identiteit van Heemskerk moeten zij wel weten waar dat erfgoed uit bestaat en welk verhaal er mee kan worden verteld. Wij gaan de zichtbaarheid van ons erfgoed vergroten door:

- op het digitale culturele platform dat in hoofdstuk 3.1 werd aangekondigd ook ruimte te geven voor het cultureel erfgoed en de activiteiten die hierbij worden georganiseerd;
- te inventariseren bij welke monumenten, archeologische en cultuurhistorische locaties informatiepanelen een meerwaarde bieden en deze te laten plaatsen;
- de nieuwsbrief Monumenteel uit te brengen om eigenaren van monumenten in Beverwijk, Heemskerk en Velsen en andere belangstellenden te informeren over actuele zaken rond monumenten, archeologie en cultuurhistorie;
- activiteiten en initiatieven die de zichtbaarheid van cultureel erfgoed (materieel en immaterieel) vergroten ondersteunen, waar nodig en mogelijk met subsidie (bijvoorbeeld de open monumentendag);
- overleg met lokale erfgoedinstellingen over hun ideeën om zichtbaarheid te vergroten;
- het ontwikkelen van routes langs erfgoed, beeldende kunst en bankjesparade. We zoeken samenwerking met lokale organisaties en met de collega's van toerisme- en recreatiebeleid om dergelijke routes te laten ontwikkelen bijvoorbeeld door het recreatieschap. Ook samenwerking met de IJmondgemeenten ligt hier voor de hand.

Buitenmuseum Heemskerk, beoogd resultaat erfgoed en kunst in de openbare ruimte

- *Voldoen aan wettelijke taken op het gebied van de bescherming van erfgoed (inclusief archeologie) en monumenten.*
- *Bijdrage aan de kennis over de geschiedenis van Heemskerk.*
- *Meer bezoekers van en deelnemers aan activiteiten rondom cultureel erfgoed en de kunst binnen de gemeente.*

4 Accommodatiebeleid

Eén van de wijzen waarop de gemeente de lokale cultuursector ondersteunt is nog niet besproken: de inzet van maatschappelijk vastgoed. De gemeente heeft zelf vastgoed in eigendom dat kan worden ingezet als dat bijdraagt aan het realiseren van vastgestelde beleidsdoelen. Maatschappelijk vastgoed, of wel accommodatiebeleid, is vooral van belang voor activiteiten waar het belang van participatie hoog is én waarvoor de infrastructuur niet door private partijen kan worden geleverd. Huisvestingskosten worden in die gevallen gecompenseerd via (indirecte of directe) subsidieverlening.

Tot het vastgoed dat voor de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van cultuur en erfgoed wordt ingezet, behoren de ruimtes van het Cultuurhuis Heemskerk en de openbare bibliotheek. De functies van deze instellingen zijn van groot maatschappelijk belang en zijn om die reden ook gemakkelijk toegankelijk en centraal ondergebracht bij het gemeentehuis. Ook enkele andere organisaties met culturele doeleinden maken gebruik van panden van de gemeente (de vrijwilligers van de Kasteeltuin in bezoekerscentrum Assumburg en de lokale omroep en de Historische Kring in de Mariaschool. De ateliers die in de Mariaschool zijn gevestigd behoren niet tot het maatschappelijk vastgoed maar worden gehuurd door zelfstandige culturele ondernemers. De ateliers zijn tegen een zeer laag huurtarief ter beschikking gesteld met het doel beginnende kunstenaars tijdelijk een steun in de rug geven bij de start van hun loopbaan. De huren zijn niet marktconform waardoor er sprake is van oneerlijke concurrentie. Voor het gebruik van al het gemeentelijk vastgoed voor culturele doeleinden wordt in 2021 nieuw huurtarievenbeleid opgesteld en daaraan gekoppeld nieuw huisvestingssubsidiebeleid. Ook de huurtarieven van de ateliers worden daarbij opnieuw beoordeeld.

Accommodatiebeleid, beoogd resultaat

- Culturele instellingen die activiteiten bieden die laagdrempelig en toegankelijk moeten zijn en waarvan het belang van participatie hoog is worden ondersteund in hun behoefte aan huisvesting.

5 Wat het mag kosten

De voornemens in deze visie worden gerealiseerd met de huidige budgetten voor cultuur- en erfgoedbeleid. Nieuwe activiteiten worden gerealiseerd door inzet van ambtelijke capaciteit, en ombuigingen binnen het subsidiebudget. In onderstaand schema zijn de begrote kosten voor cultuur en erfgoed opgenomen. In de tabel is de jaarlijkse indexering vanaf 2022 niet meegenomen. De wijzigingen in het subsidiekader zoals besproken in hoofdstuk 3.1 hebben gevolgen voor de inzet van € 84.500, de overige subsidies voor cultuur.

Begroting subsidies cultuur en erfgoed in euro	2020	2021	2022	2023	2024
Cultuurhuis	635.000	646.000	646.000	646.000	646.000
(Sport en) cultuurpas	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Bibliotheek	849.000	863.500	863.500	863.500	863.500
Lokale omroep	28.000	28.500	28.500	28.500	28.500
Culturele Cirkel	31.500	32.000	32.000	32.000	32.000
Erfgoed en archeologie	29.500	30.000	30.000	30.000	30.000
Overige subsidies cultuur	84.500	86.500	86.500	86.500	86.500
Budget kunst openbare ruimte	75.000	25.000	25.000	-	-
Totaal	1.747.500	1.726.500	1.726.500	1.701.500	1.701.500
Uitvoeringskosten	6.650	6.650	6.650	6.650	6.650

Financiering van de cultuurpas

Voor het cultuurdeel van de Sport en cultuurpas wordt het budget van € 15.000 ingezet dat met het Amendement voorziening minder draagkrachtigen Cultuurhuis Heemskerk vanaf 2016 beschikbaar werd gesteld en onderdeel is van het minimabeleid. Hiermee wordt het cultuurpasproject van het Cultuurhuis Heemskerk Muziek voor ieder kind gefinancierd.

6 Schematische samenvatting

Hoofddoel	Actie	Beoogd resultaat	Resultaat meten door:
22 Voor elk wat wils	1. Nieuwe subsidieregeling cultuur	Meer transparantie en rechtmatigheid in de subsidieverstrekking passend bij de doelstellingen van de gemeente: meer vernieuwende culturele projecten, meer samenwerkingen en meer zichtbaarheid van culturele activiteiten en organisaties.	Vaststelling van de regeling door het college, monitoring subsidietoekenningen, 0-meting in 2021 en evaluatie in 2023.
	2. Ondersteunen van culturele activiteiten: - waardering en betrokkenheid tonen, toegankelijk zijn en transparant, meedenken, soepele vergunningverlening - uitvoering subsidieregeling cultuur	Initiatiefnemers voelen zich bij de gemeente welkom en gewaardeerd en blijven mede daardoor gemotiveerd om activiteiten voort te zetten en bij te dragen aan de doelstellingen van de gemeente.	Navraag (enquête) bij evaluatie in 2023
	3. Bevorderen van samenwerking: - stimuleren van netwerkvorming - creëren van een digitaal platform - uitvoering subsidieregeling cultuur	Culturele organisaties kennen elkaar en zoeken naar middelen om hun eigen en elkaars activiteiten te versterken en te vernieuwen. Door de samenwerking worden nieuwe doelgroepen aangesproken en wordt het culturele aanbod omvangrijker en meer gevarieerd.	Aanwezigheid digitaal platform, navraag (enquête) bij evaluatie 2023, monitoring aanvragen en verantwoording subsidies
	4. Vergroten van zichtbaarheid: - creëren van een digitaal middel/platform - Publiciteitscampagne om dit middel bij de inwoners en bezoekers bekend te maken. - Onderzoek naar andere communicatieve middelen - Onderzoek naar gebruik van minima regeling - uitvoering subsidieregeling cultuur	Inwoners en bezoekers van Heemskerk kennen en gebruiken de (digitale) middelen waarmee te zien is wat er in Heemskerk (en bij voorkeur ook in de IJmondregio) te doen is op het gebied van cultuur. De minimaregeling wordt vaker gebruikt voor deelname aan culturele activiteiten.	Aanwezigheid (digitale) middelen, gebruikscijfers digitaal middel, gebruikscijfers minimaregeling, navraag (enquête) bij evaluatie 2023
	5. Stimuleren van vernieuwing en verbreding: - een ondersteunende rol van het Cultuurhuis Heemskerk - Samenwerking met maatschappelijke en culturele partners om cultureel aanbod aantrekkelijk en toegankelijk te maken - uitvoering nieuwe subsidieregeling cultuur	Er zijn meer vernieuwende initiatieven (nieuwe initiatiefnemers, nieuwe activiteiten, samenwerkingsverbanden etc) en meer activiteiten gericht op jongeren en andere doelgroepen	Navraag (enquête) bij evaluatie 2023, monitoring subsidieaanvragen en -verantwoording
	6. Beter benutten van locaties voor culturele activiteiten: - een locatieoverzicht - nieuw plan voor gebruik hal/terras gemeentehuis - onderzoek gebruik evenemententerrein achter het gemeentehuis.	Culturele instellingen zijn op de hoogte van de locaties die er voor culturele activiteiten in Heemskerk zijn en kunnen, afhankelijk van de voorwaarden in het nieuwe plan, voor activiteiten met een breed publieksbereik ook een beroep doen op de hal en het terras van het gemeentehuis en het grasveld achter het gemeentehuis.	Zichtbaarheid (digitaal) van podiummogelijkheden, monitoring activiteiten in en om het gemeentehuis

Jong geleerd is oud gedaan	1. Bieden van cultuureducatie voor alle leerlingen op school	Alle leerlingen van basisscholen in Heemskerk ontvangen cultuuronderwijs. Met het voortgezet onderwijs zijn culturele workshops georganiseerd.	Verslaglegging Cultuurhuis Heemskerk
	2. Uitbreiden en versterken van cultuuraanbod in de brede school en BSO	Meer kinderen hebben binnen de context van de brede school en buitenschoolse opvang kunnen deelnemen aan educatieve culturele activiteiten.	Verslaglegging Cultuurhuis Heemskerk en Welschap
	3. Uitvoering van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit, periode 3: - Ondersteunen scholen bij verbetering cultuuronderwijs - Uitbreiding sport- en cultuurpas met Muziek voor ieder kind	Minimaal acht van de twaalf basisscholen hebben stappen gezet om cultuuronderwijs een integraal onderdeel van het curriculum te laten zijn en/of blijven. Vier basisscholen doen mee aan het programma voor de groepen vijf: Muziek voor ieder kind.	Verslaglegging Cultuurhuis Heemskerk
	4. Uitvoeren van activiteiten die het leesonderwijs versterken en het leesplezier vergroten	Meer kinderen doen mee aan leesactiviteiten binnen en buiten scholen.	Verslaglegging Bibliotheek IJmond Noord
Buitenmuseum Heemskerk	1. Behoud en bescherming van erfgoed met omgevingsvisie, erfgoedverordening en monumentenverordening	Materieel en immaterieel erfgoed is beschermd tegen activiteiten die de cultuurhistorische waarde kunnen aantasten. Waar nodig worden nieuwe gemeentelijke monumenten aangewezen en monumenteigenaren ontvangen ondersteuning bij restauratie of onderhoud van hun monument.	Monitoring vergunningverlening, monumentenregister en monumentensubsidies
	2. Doen van onderzoek naar erfgoed	De cultuurhistorische waarde van erfgoed wordt vastgesteld, zodat kan worden bepaald welke beschermende maatregelen moeten worden genomen en welk verhaal over de geschiedenis van Heemskerk kan worden verteld.	Monitoring onderzoeksverslagen erfgoed specialisten
	3. Vergroten van de zichtbaarheid van erfgoed en kunst in de openbare ruimte: - publiciteit over de resultaten van cultuurhistorisch onderzoek - gebruik van het digitaal cultureel platform - het plaatsen van informatiepanelen, - de nieuwsbrief Monumenteel, - ondersteuning van activiteiten van erfgoedinstellingen (o.a. met subsidie), - (laten) ontwikkelen van routes.	Meer zichtbaarheid en bekendheid van het cultureel erfgoed en de kunst binnen de gemeente bij inwoners en bezoekers van Heemskerk.	Aanwezigheid (digitale) middelen, aanwezigheid routes, gebruikscijfers digitaal middel, navraag (enquête) bij evaluatie 2023

Bronnen

- Cultuur, het creatieve hart van Heemskerk, Plan van aanpak cultuurbeleid 2015-2018
- Evaluatie Beleidsnota Beeldende Kunst (1999) en Evaluatie Cultuur, het creatieve hart van Heemskerk
- Het culturele landschap, evaluatie cultuurbeleid Heemskerk 2015-2020
- Resultaten enquête Kunst en cultuur in Heemskerk, vragen aan inwoners
- Resultaten enquête Kunst en cultuur in Heemskerk, vragen aan culturele partners
- Verslag bijeenkomst culturele veld 14 september 2020
- Regionale cultuurvisie IJmond 1.0
- Amendement voorziening minder draagkrachtigen Cultuurhuis Heemskerk, 2016
- Samenwerkingsovereenkomst Cultuurcentrum Heemskerk en gemeente Heemskerk
- Ondernemingsplan Cultuurhuis Heemskerk 2017-2021
- Aanvraag Cultuurhuis Heemskerk CMK3 (2021-2024)
- Cultuurvisie Velsen 2020-2024, beleef cultuur in Velsen
- Subsidieaanvraag 2021 Cultuurhuis Heemskerk
- Beleidsplan 2021-2024 Bibliotheek IJmond Noord
- Subsidiebeschikkingen culturele partners
- Kadernota vastgoed 2020-2023
- Kamerbrief OCW stand van zaken Leesoffensief
- Cultuurbrief OCW, cultuur in een open samenleving
- Ontwerp Omgevingsvisie Heemskerk 2040
- Documentatie (jaarverslagen, nieuwsbrieven) van culturele instellingen

Bijlage 1

Genodigden (culturele organisaties) aan de voorbereidende enquêtes en gesprekken over de cultuurvisie van Heemskerk (augustus en september 2020)

Deelnemers 14 september:

Bankjesparade
Bibliotheek IJmond Noord
Culturele Cirkel Heemskerk
Cultureel centrum de Jansheeren
Cultuurhuis Heemskerk
Dance Studio Patty
Heel Heemskerk Tekent
Heemskerks gemengd koor Musical Sound
Heemsstichting
Historische Kring Heemskerk
ISOO (centrum voor fotografie IJmond)
Kamerkoor Endora
Kijk! Heemskerk
Vrijwilligers Kasteeltuin Assumburg
Zomerpodium Heemskerk
De Wereld Heemskerk
De Blauwe Deur

Overige genodigden:

Archeologische Werkgroep Beverwijk-Heemskerk
Christelijk gemengd koor Con Amore
Fotokring Heemskerk
Gemend Koor Bellissimo
Gitaarfestival IJmond
Lokale Omroep Heemskerk
Muziekvereniging Sint Caecilia
Seaside Big Band
Stichting Historische Archeologie
Theatermanifestatie IJmond
Toneelgezelschap "Vriendenkring" Heemskerk
Young Art Festival

Bijlage 2

Kerntaken en doelstellingen Bibliotheek IJmond Noord en Cultuurhuis Heemskerk

De kerntaken en doelstellingen worden hier verwoord zoals ze zijn opgenomen in de subsidieaanvragen en toekenningen voor het jaar 2020. Voor overige en meer gedetailleerde informatie verwijzen wij naar de websites van betreffende organisaties www.bibliotheekijmondnoord.nl en www.cultuurhuisheemskerk.nl.

BIBLIOTHEEK IJMOND NOORD

De bibliotheek heeft vijf kernfuncties:

1. Het ter beschikking stellen van kennis en informatie
2. Het bieden van de mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie
3. Het bevorderen van lezen en laten kennis maken met literatuur
4. Het organiseren van ontmoeting en debat
5. Het laten kennis maken met kunst en cultuur

Deze kernfuncties worden vertaald naar vijf beleidslijnen:

1. **Leesbevordering, leesplezier en het leesoffensief.** Preventie van taalachterstand begint al bij de geboorte. De bibliotheek heeft programma's om voorschools en samen met basisscholen het leesplezier te bevorderen en daarmee een eventuele taalachterstand te voorkomen of te verminderen. Om volwassenen met onvoldoende taalbeheersing te bereiken is het Taalhuis opgericht: een hecht samenwerkingsverband om laaggeletterden te vinden, door te verwijzen te helpen.
2. **Platform om te ontmoeten en fysiek en digitaal kennis te delen.** De bibliotheek is de laatste publieke ontmoetingsplaats: je hoeft geen lid te zijn om er gratis en zonder enige verdere verplichting te kunnen verblijven. Het is een veilige en betrouwbare plek. De bibliotheek wil mensen persoonlijk en digitaal met elkaar in verbinding brengen, zodat ze ervaringen en interesses kunnen delen.
3. **Digitale vaardigheden.** Iedere inwoner heeft te maken met voortgaande digitalisering in alle onderdelen van de maatschappij. Het zich eigen maken en bijblijven op digitaal gebied is belangrijk om te kunnen functioneren in de samenleving. Daar is hulp bij nodig voor jong en oud.
4. **Een leven lang leren.** Een leven lang leren is van belang voor ieders welzijn en noodzakelijk om mee te kunnen blijven doen in de maatschappij. Onder andere Talentenlabs, studiekeringen 50+ en workshops dragen hieraan bij.
5. **Maatschappelijke participatie en het bestrijden van eenzaamheid.** Eenzaamheid komt onder alle lagen van de bevolking voor maar ouderen lopen een relatief hoog risico om sociaal uitgesloten te raken omdat zij te maken hebben met afnemende sociale contacten en ingrijpende levensgebeurtenissen. De bibliotheek zet De Lonkende Leestafel in voor blijvende participatie in de maatschappij en de bestrijding van eenzaamheid.

In overleg met de gemeente worden prestatieafspraken vastgelegd. Deze zijn:

Eén bibliotheek, overal aanwezig. Er is één en ondeelbare Bibliotheek IJmond Noord. Vanuit die ene bibliotheek worden de activiteiten verspreid over de bibliotheeklocaties in de gemeenten Beverwijk en Heemskerk en op andere locaties (niet zijnde bibliotheekvestigingen) aangeboden en uitgevoerd. Leidend uitgangspunt is dat de Bibliotheek het aanbod doet daar waar de doelgroep(en) is en/of het beste bereikt wordt.

Educatie –Taalhuis. De Bibliotheek heeft een centrale rol in de uitvoering van het Taalhuis en zorgt voor: het

opsporen en bereiken van laaggeletterden; ondersteuning van relevante organisaties in het herkennen, aanspreken, motiveren en doorverwijzen van laaggeletterden naar (non-)formele taallessen, met specifieke aandacht voor de NT1 doelgroep; en het ontwikkelen, versterken, onderhouden en inzichtelijk maken van een goed samenhangend en afgestemd aanbod non-formele educatie, waarbij in het taalaanbod ook aandacht wordt gegeven aan de thematiek van de doelgroepen.

Bereiken van nieuwe doelgroepen. De Bibliotheek spant zich aantoonbaar in om nieuwe doelgroepen te bereiken, die nu niet komen in noch gebruik maken van de Bibliotheek.

Omslag van klassieke naar educatieve en maatschappelijke bibliotheek. In 2020 wordt binnen het Bibliotheekhuis de pijler educatieve bibliotheek vergroot naar 16% en blijft de maatschappelijke bibliotheek 15%.

Experimenteren in de vernieuwing. De Bibliotheek dient aantoonbaar te experimenteren in de nieuwe aanpak. Dit kan onder andere in de vorm van proefprojecten.

Partnerschappen. De Bibliotheek maakt in zijn overzicht van samenwerkingspartners inzichtelijk wat de natuurlijke, kern- en innovatiepartners zijn. Door inzicht in de verschillende partnerschappen kunnen prioriteiten beter worden gesteld en middelen scherper worden ingezet of vrijgemaakt. De Bibliotheek realiseert crossovers in het sociale domein door samenwerking met nieuwe partners. Leidend hierbij is dat de samenwerkingspartners bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen uit het Beleidsplan van de Bibliotheek.

Cultureel ondernemerschap. De Bibliotheek voert proactief marketing-en een eigen inkomstenbeleid en zet in op stijging van de eigen inkomsten. De Bibliotheek onderzoekt de opties om andere geldstromen aan te boren door onder andere benadering van bedrijven, het vinden van fondsen en/of crowdfunding.

CULTUURHUIS HEEMKERK

Voor het Cultuurhuis Heemskerk zijn vier kernfuncties geformuleerd:

1. Het verzorgen van toegankelijk en kwalitatief muziekonderwijs voor jonge mensen tot 21 jaar. De leeftijdsgroep van 1,5 t/m 11 jaar wordt bereikt met laagdrempelig aanbod (kennismaking, vakantieactiviteiten) door samenwerking met diverse partners en locaties zoals de scholen en de welzijnsorganisaties. Voor

bestaande leerlingen wordt ingezet op een talentenprogramma, optredens, lessen algemene muzikale vorming en deelname aan lokale culturele initiatieven.

2. Het faciliteren en verbinden van het aanbod muziekonderwijs aan volwassenen. Kunstvakdocenten kunnen hun eigen lespraktijk uitvoeren in de leslokalen van Cultuurhuis Heemskerk en het Cultuurhuis ondersteunt de docenten op pr-gebied. Het aanbod wordt uitgebreid met aanbod van beeldende en theateractiviteiten voor volwassenen.
3. Het verzorgen van goede cultuureducatie voor het onderwijs en in de wijk. Het Cultuurhuis biedt ondersteuning aan alle 12 basisscholen bij het ontwikkelen en uitvoeren van hun cultuureducatieprogramma. Het streeft naar ontwikkeling van nieuw aanbod met het Kennemer college.
4. Het stimuleren van cultuurparticipatie gericht op een breed bereik met specifieke aandacht voor kwetsbare en niet vitale inwoners(groepen) en doelgroepen die niet uit zichzelf met kunst en cultuur in aanraking komen. Er wordt op projectbasis met verschillende doelgroepen en maatschappelijke partners samengewerkt.

De organisatie werkt met de volgende uitgangspunten:

Ontwikkelkracht. Cultuurhuis Heemskerk is een organisatie waar mensen met kennis en overtuiging werken. Ze zijn in staat om in samenhang met de lokale situatie nieuw aanbod te ontwikkelen en andere organisaties te inspireren om mee te bewegen. Ze werkt op het snijvlak van cultuur, onderwijs en het sociale domein en heeft hiermee een belangrijke plek als algemene voorziening in het sociale domein. Het Cultuurhuis neemt initiatief bij het ontwikkelen van vernieuwende samenwerkingsprojecten en werkwijzen die gericht zijn op een brede cultuurparticipatie.

Ondernemerschap. Cultuurhuis Heemskerk is een financieel gezonde organisatie die diverse geldstromen aanboort. Naast de structurele subsidie van de gemeente voor de basisorganisatie ziet én pakt de organisatie de kansen om extra activiteiten te ontplooiën die gefinancierd worden vanuit opdrachten, sponsoring, deelnemersbijdrage, samenwerkingsverbanden en additionele fondsen.

Netwerkorganisatie. Cultuurhuis Heemskerk is een centraal punt in een netwerk van diverse zelfstandig cultureel ondernemers die hun diensten aanbieden aan particulieren, scholen en organisaties. Zij faciliteert met ruimtes, instrumenten en ondersteunende diensten zoals communicatie richting de doelgroep, advies en administratie. Vanuit onze kennis en overtuiging werken we samen en voegen we waarde toe aan activiteiten en diensten die in co-creatie met organisaties, ondernemers, (amateur)kunstenaars en verenigingen ontstaan. In de regio IJmond zetten we stappen om de samenwerking tussen de diverse centra voor de kunsten, theaters en bibliotheken te verbeteren. Dit alles doen we omdat we er in geloven dat we onze doelen samen beter kunnen bereiken.

Ontmoetingsplaats. Cultuurhuis Heemskerk is de culturele huiskamer van Heemskerk. De nieuwe locatie is toegankelijk en laagdrempelig. Amateurkunstenaars, cultureel ondernemers en cursisten kunnen elkaar ontmoeten, samen nieuwe initiatieven ontplooiën en met elkaar plezier hebben aan het uitoefenen van hun kunstvorm. We stimuleren mensen om kennis met elkaar te maken en zich te blijven ontwikkelen op cultureel gebied.

Verbinder. Het Cultuurhuis Heemskerk en de bibliotheek IJmond Noord zijn de twee grootste culturele instellingen van Heemskerk die gesubsidieerd worden. Wij voelen de verantwoordelijkheid om de vele actieve amateurkunstenaars, verenigingen en vrijwilligers te ondersteunen en te faciliteren. We stimuleren een levendig cultureel klimaat voor zowel de inwoners van Heemskerk als de culturele organisaties. Dit houdt in dat we culturele initiatieven zichtbaar maken voor de inwoners van Heemskerk, scholen, commerciële ondernemers en maatschappelijke organisaties. We ondernemen acties om de samenwerking tussen culturele ondernemers, scholen, organisaties, vrijwilligers en amateurkunstenaars te verbeteren en partijen aan elkaar te verbinden, onder andere door het organiseren van een cultuurnetwerk. We zetten ons in om zowel bij de inwoners van Heemskerk, de gemeente en de lokale politiek het belang van kunst en cultuur zichtbaar te maken.

GEMEENTEHUIS: Maarten van Heemskerckplein 1

POSTADRES: Postbus 1 • 1960 AA Heemskerk

TELEFOON: 14 0251

E-MAIL: post@heemskerk.nl

WEBSITE: www.heemskerk.nl